

Департамент культури та інформаційної політики
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека
для дітей "Юний читач" Запорізької обласної ради

Відомі ювілейні дати

Запорізької області 2023 року

Інформаційний краєзнавчий список

Запоріжжя
2022

Відомі ювілейні дати Запорізької області 2023 року / Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач" – Запоріжжя, 2022. – 8 с.

Видання містить інформацію про знаменні та пам'ятні дати, що відзначатимуться у Запорізькій області у 2023 році, про ювілеї письменників, художників та інших діячів мистецтва Запорізького краю.

Розраховано на бібліотечних фахівців та широке коло читачів.

Укладач:

Ірина ГУДІНА

Редагування та

комп'ютерна верстка

Людмила ВЕСЕЛОВА

Відповідальна за випуск

Лариса ДАНИЛОВА

СІЧЕНЬ

02. 01. – 75 років від дня народження Віктора Івановича Михайличенка, уродженця с. Чубарівка Пологівського району, заслуженого журналіста України, головного редактора газети "Південна зоря" (1948)

06. 01. – 155 років від дня народження Йогана Янцена, уродженцю, нині с. Владівка Чернігівського (нині – Бердянського) району (на той час – колонія Вальдгейм), педагога-новатора, землевпорядника, проповідника місцевої церкви, художника) (1868 – 1917)

10. 01. – 75 років від дня народження Володимира Леонідовича Хомчика, запорізького художника, члену ЗОНСХУ (1943)

13. 01. – 215 років від дня народження Аполлона Олександровича Скальковського, історика, статистика, економіста, етнографа, письменника і публіциста, одного з перших дослідників історії запорозького козацтва (1808 – 1898)

13. 01. - 110 років від дня народження Василя Федоровича Форостецького, запорізького художника-графіка, члена спілки художників УРСР (1913-1981)

20. 01. – 65 років від дня народження Олександра Олександровича Михайлюти, уродженця с. Заріччя Гуляйпільського (нині – Пологівського) району, прозаїка, кінодраматурга, публіциста (1958)

21. 01. – 375 років тому відбулося повстання козаків у Запорозькій Січі під проводом Богдана Хмельницького. Початок визвольної війни (1648)

28. 01. – 85 років від дня народження Леоніда Івановича Жаботинського, дворазового чемпіона Олімпійських ігор (1964, 1968) з важкої атлетики, чемпіона світу (1964–1966, 1968), чемпіона Європи (1966, 1968), п'ятиразового чемпіона СРСР (1964–1969), заслуженого майстра спорту СРСР з важкої атлетики, почесного громадянина м. Запоріжжя (1938 – 2016)

29. 01. – 30 років від дня заснування державного історико-архітектурного музею-заповідника "Садиба Попова", розташованого у м. Василівка (1993)

30. 01. – 70 років від дня відкриття будівлі Запорізького академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. В. Г. Магара (колишнього театру ім. М. Щорса) (1953)

30. 01. – 115 років від дня народження Василя Андрійовича Лісняка, поета, письменника, перекладача, журналіста (1908 – 1963)

31. 01. – 85 років від дня народження Лариси Степанівни Верьовки, поетеси і журналіста, уродженки м. Гуляйполе (1938 – 2014)

ЛЮТИЙ

04. 02. – 135 років від дня народження Володимира Тимофійовича Юре-занського, письменника, літописця Дніпробуду (1888 – 1957)

05. 02. – 20 років тому в с. Широке Василівського району відкрита й освячена перша в Україні народна бібліотека (2003)

23. 02. – 85 років від дня народження Володимира Григоровича Симчука, за-порізького художника, члена ЗОНСХУ (1938)

Цього місяця виповнюється:

75 років від дня заснування Запорізького обласного літературного об'єднання (1948) (з травня 1970 р. – імені М. Гайдабури)

БЕРЕЗЕНЬ

01. 03. – 30 років (1993) від дня заснування Запорізького центру козацького військово-патріотичного виховання "Школа джур" козаками молодіжного товариства "Запорозька вольниця" (1993)

09. 03. – 95 років від дня народження Віри Гаврилівни Шатух, української скульпторки, уродженки с. Новотроїцьке Бердянського району (1928 – 2005)

10. 03. – 145 років від дня народження Марії Тужанської, видатної польської піаністки, уродженки м. Бердянськ (1878 – 1957). Від 2012 року у польському м. Ярослав проходять щорічні Шопенівські дні музики фортепіано імені М. Тужанської.

10. 03. – 85 років від дня народження Олександра Михайловича Бродецького, поета, члена Запорізького відділення Конгресу літераторів України (1938 – 2014)

10. 03. – 75 років від дня народження Зої Харитонівни Попандопуло, археолога, співробітника Запорізького обласного краєзнавчого музею (1948)

13. 03. – 30 років від дня заснування Спілки вірмен Запорізької області (1993)

18. 03. – 65 років від дня заснування Запорізького дитячого ботанічного саду (1958)

28. 03. – 85 років від дня народження Олексія Михайловича Якушенка, запорізького художника, члена Національної спілки художників України (1938 – 2021)

Цього місяця виповнюється:

45 років від часу здобуття запорізьким спортсменом Володимиром Ященком золотої медалі з легкої атлетики на ІХ зимовій першості Європи (1978)

КВІТЕНЬ

01. 04. – 80 років від дня народження Миколи Ілліча Кирданя, художника-монументаліста, графіка, члена ЗОНСХУ (1943)

06. 04. – 70 років від дня народження Сергія Костянтиновича Семендяєва, запорізького художника, члена НСХУ з 1992 року (1953)

07. 04. – 70 років від дня народження Миколи Миколайовича Іолопа, запорізького художника, члена НСХУ з 1977 року (1953)

17. 04. – 95 років від дня народження Григорія Олександровича Соколенка, художника, першого директора Запорізького обласного художнього музею, кобзаря (1928 – 2016)

19. 04. – 75 років від дня заснування Запорізького обласного центру туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді (1948)

22. 04. – 85 років від дня народження Анатолія Івановича Карагодіна, доктора історичних наук, завідуючого кафедрою краєзнавства і спеціальних історичних дисциплін (1988), професора Запорізького національного університету (1990), уродженця м. Пологи (1938 – 2003)

Цього місяця виповнюється:

130 років з часу видання книги Д. І. Яворницького "Запорожъе в остатках старины и преданиях народа" (1888)

30 років з часу надання острову Хортиця статусу Національного заповідника згідно з постановою Кабінету Міністрів України

ТРАВЕНЬ

01. 05. – 90 років з дня здійснення першого пробного шлюзування пароплавів у системі шлюзів Дніпрогесу (1933)

19. 05. – 75 років від дня народження Віталія Павловича Пилипенка, художника-мініатюриста, члена Спілки дизайнерів України, за ескізами якого створено герб Запорізької області, нагрудний знак "Почесний громадянин Запоріжжя" та ін. (1948-2021)

25. 05. – 65 років від дня народження Володимира Антоновича Гуліча, запорізького художника, члена Спілки художників України з 1992 року (1958)

27. 05. – 80 років від дня народження Олексія Семеновича Мурача, запорізького поета, журналіста (1943 – 1973)

ЧЕРВЕНЬ

03. 06. – 100 років від дня народження Михайла Рафаїловича Ласкова, українського письменника – прозаїка та поета, члена НСПУ, лауреата Запорізької літературної премії імені Василя Лісняка (1923-2002)

07. 06. – 65 років від дня народження Володимира Олександровича Філатова, українського скульптора, лауреата загальнонаціональної програми "Людина року – 2002", лауреата призу Сальвадора Далі 2006 року, володаря Світового призу культури (2010, Прага), автора пам'ятника Валерію Лобановському у м. Київ, уродженця м. Бердянськ (1958)

18. 06. – 60 років від дня народження Олени Миколаївни Сиваш, запорізької тележурналістки, члена НСЖ України з 1999 року (1963)

18. 06. – 15 років від дня заснування у м. Запоріжжя Музею-галереї прикладної кераміки та живописної творчості Іллі та Олексія Бурлай (2008)

26. 06. – 65 років від дня народження Лілії Іванівни Зінченко, запорізької художниці, члена НСХУ з 1994 року (1958)

29. 06 – 100 років від дня народження Галини Захарівни Лашук, колишнього директора Запорізької обласної бібліотеки для дітей "Юний читач" (1923-1994)

ЛИПЕНЬ

10. 07. – 30 років від дня заснування грецької ради Запорізької області "Еллада" (1993)

15. 07. – 80 років від дня народження Олександра Петровича Бовкуна, запорізького художника, члена ЗОНСХУ (1943)

23. 07. – 45 років від дня відкриття Токмацького міського палацу культури (1978)

25.07. – 70 років від дня народження Наталії Василівни Колядко, запорізької художниці, члена Національної спілки художників України (1953)

28. 07. – 80 років від дня народження Володимира Івановича Шинкарука, народного артиста України, актора та режисера Запорізького музично-драматичного театру ім. Щорса (нині – академічний обласний український музично-драматичний театр ім. В. Магара) (1943 – 1993)

СЕРПЕНЬ

05. 08. – 65 років від дня відкриття санаторію-профілакторію ВАТ "Дніпро-пецсталь" (1958)

08. 08. – 105 років з часу заснування у м. Олександрівськ (нині м. Запоріжжя) української державної чоловічої гімназії (1918)

10. 08. – 75 років від дня народження Ольги Павлівни Башкатової, колишнього директора Запорізької обласної бібліотеки для дітей "Юний читач" (1948)

28. 08. – 75 років від дня народження Людмили Федорівни Ноздриної, директора Бердянського краєзнавчого музею, заслуженого працівника культури України, члена Національної Спілки журналістів України (1948)

Цього місяця виповнюється:

350 років з часу обрання Петра Суховія кошовим гетьманом на Запоріжжі (1668)

ВЕРЕСЕНЬ

01. 09. – 75 років від дня народження Анатолія Васильовича Кіргєєва (), запорізького художника-графіка (акварель), члена НСХУ з 1977 року (1948)

10. 09. – 140 років від дня народження Дмитра Івановича Донцова, громадсько-політичного діяча, політолога, публіциста, редактора, літературного критика, уродженця м. Мелітополь (1883 – 1973)

10. 09. – 65 років від дня народження Олександра Євгеновича Виженка, запорізького письменника, казкаря, актора, драматурга (1958 – 2018)

14. 09. – 80 років від дня народження Анатолія Яковича Якимця, уродженця с. Новосеменівка Чернігівського району (нині с. Новоказанкувате Бердянського району), заслуженого художника України, члена ЗОНСХУ (1943)

15. 09. – 85 років від дня народження Арнольда Леонідовича Сокульського, історика, доктора історичних наук, заслуженого працівника культури України, першого директора Державного історико-культурного заповідника на о. Хортиця (1938 – 2022)

15. 09. – 75 років від дня народження Олександра Івановича Абліцова, запорізького поета, уродженця с. Новоукраїнка Куйбишевського (нині Пологівського) району (1948 – 2017)

23. 09. – 75 років від дня народження Олександра Володимировича Поляка, почесного громадянина м. Запоріжжя (2003), Запорізького міського голови (1948–2003)

29. 09. – 75 років від дня народження Віри Миколаївни Коваль, запорізької поетеси (1948)

Цього місяця виповнюється:

180 років з часу перебування на Запоріжжі Тараса Григоровича Шевченка (1843)

125 років з часу заснування залізничної станції Пологи (1898)

ЖОВТЕНЬ

01. 10. – 165 років від дня народження Адріана Феофановича Кащенко, українського історика, письменника, уродженця хутора Веселий Олександрівського повіту (нині – с. Веселе Запорізького району) (1858 – 1921)

09. 10. – 60 років від дня народження Павла Івановича Вольвача, українського письменника, уродженця м. Запоріжжя (1963)

14. 10. – 80 років з дня звільнення м. Запоріжжя від німецько-фашистських загарбників (1943)

14. 10. – 40 років з дня відкриття на о. Хортиця Музею історії м. Запоріжжя Національного заповідника "Хортиця" (1983)

17. 10. – 65 років від дня народження Леоніда Івановича Томіліна, запорізького художника (1958)

18. 10. – 60 років від дня народження Юрія Юрійовича Калашникова, поета, художника-графіка, члена НСХУ з 2004 року, голови секції графіків Запорізької організації Національної Спільноти художників України (1963)

28. 10. – 85 років від дня народження В'ячеслава Олександровича Богуслаєва, Героя України, народного депутата України (5-го – 8-го скликань), почесного громадянина м. Запоріжжя, почесного президента ПАТ "Мотор-Січ" (1938)

ЛИСТОПАД

07. 11. – 135 років від дня народження Нестора Івановича Махна, керівника селянського збройного руху на Півдні України в 1917–1921 рр., уродженця м. Гуляйполе (1888 – 1934)

12. 11. – 75 років від дня народження Інни Павлівни Степаненко, заслуженого працівника культури України, директора КЗ "Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека" Запорізької обласної ради у 1982 – 2014 рр. (1948 – 2018)

14. 11. – 80 років від дня народження Людмили Сергіївни Форостецької, запорізької художниці, члена НСХУ з 1986 року (1943)

16. 11. – 105 років від дня народження Надії Сергіївни Носенко, запорізької скульпторки (1918 – 2010)

23. 11. – 120 років від дня народження Олександра Георгійовича Івченка, видатного українського конструктора авіаційних двигунів, академіка Академії наук України, генерального конструктора Запорізького машинобудівного заводу, Героя Соціалістичної Праці, почесного громадянина м. Запоріжжя, уродженця м. Токмак (1903 – 1968)

ГРУДЕНЬ

01. 12. – 30 років від дня заснування телеканалу "Запоріжжя" (1993)

17. 12. – 75 років від дня народження Ольги Іванівни Кіргєєвої, запорізької художниці (1948)

26. 12. – 70 років від дня народження Гагіка Татевосовича Кіргіняна, запорізького художника (1953)

ДАТИ, МІСЯЦЬ І ЧИСЛО ЯКИХ НЕ ВИЗНАЧЕНО

240 років з часу заснування смт Чернігівка (1783)

195 років з часу заснування царським урядом Азовського козацького війська (1828 – 1866)

195 років від дня народження Петра Петровича Шмідта, бердянського начальника міста і порту (1876–1886), капітана I рангу, засновника морської династії Шмідтів (1828 – 19. 12. 1888)

155 років з часу заснування товариства "Просвіта" в Україні (в тому числі і в Запоріжжі) (1868)

125 років Свято-Преображенській церкві в с. Кінські Роздори Пологівського району (1898)

95 років з часу виходу друком першого видання книги Дмитра Івановича Яворницького "Дніпрові пороги" (1928)

95 років з часу побудови у м. Запоріжжя арочного мосту через р. Дніпро (1928)

85 років з часу побудови "Круглого будинку" – перлини Соцміста (1938). У Нью-Йорку цього ж року проект Соцміста (архітектурний ансамбль забудови м. Запоріжжя) отримав золоту медаль.

Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач" Запорізької обласної ради

69006
м. Запоріжжя
вул. В.Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49
Факс: 61) 236-85-62

Ел. пошта: zobd@ukr.net
Сайт: zobd.zp.ua